

Информация за изпълнение на етап на проект

Наименование на конкурса:
Конкурс за финансиране на научни изследвания – 2017 г.
Основна научна област:
Обществени науки
№ на договор:
15-5/11.12.2017
Начална и крайна дата на проекта:
11.12.2017 г. – 11.12.2020 г.
Заглавие на проекта:
Политически употреби на Възраждането: исторически наследства и съвременност
Базова организация:
СУ „Св. Климент Охридски“ (ИЦСН, катедра Социология)
Партньорски организации:
-
Ръководител на научния колектив (академична длъжност, научна степен, име):
Доц. дсн Милена Якимова
Общ размер на отпуснатото финансиране за първи етап:
47 575 BGN
Интернет страница на проекта (ако има такава):
http://new.rcss.eu/current/project1/info
Научни публикации по проекта:
2 тематични броя (бр. 2/2018; бр. 1/2019) на сп. „Критика и хуманизъм“, реферирано списание с анонимно рецензиране, индексирано в ERIH+, включваща следните публикации:
6 публикации на членове на екипа, 4 публикации на привлечени външни експерти 1 публикация на привлечен към екипа млад учен; общ брой публикации – 11.
Публикации на членове на екипа:
1. Възраждането: предпоставки за неговите исторически и съвременни употреби Проф. дфн Албена Хранова, член на екипа
2. Васил Левски – границите на символа Проф. д-р Петя Кабакчиева, член на екипа
3. Българското „духовно възраждане“ в междувоенния период: мистични общности, морализаторски проекти и националистични програми д-р Галина Гончарова, член на екипа
4. Народът и неговата душа - народопсихологията като работа по очертаване на

автентичното д-р Симеон Кюркчиев, д-р Мария Мартинова, членове на екипа, млади учени
5. Шевиците на българския консенсус д-р Мила Минева, член на екипа
6. Ние, те и европейците Доц. дсн Милена Якимова, член на екипа
<i>Публикации на външни експерти специално за проекта:</i>
7. Възраждане и ценности: как се мисли детската възраст в началото на модернизацията на българското общество Проф. дин Надя Данова, експерт
8. Героят и музеят. Сюжети от туристическите книги за впечатления д-р Анна Алексиева, експерт
9. Ботев в иконографията на кръга „Мисъл“. Тезиси д-р Сирма Данова, експерт
10. Юбилейната смърт на националния герой (Късни употреби на образа на Васил Левски: из социалистическата художествена литература, социалистическия печат и отвъд тях) д-р Гергина Кръстева, експерт
<i>Публикация на допълнително привлечен към екипа млад учен</i>
11. Употребата Батак или въпроси без право на отговор Божин Трайков, докторант

Описание на очакваните резултати по проекта (до 1 стр. в рамките на полето по-долу):

По-долу са очакваните резултати за целия проект. Потъмнени са вече постигнатите резултати:

- Ясна систематизация на дискурсивните и визуалните репрезентации на Възраждането, за да бъдат разграничени символните от индексичните употреби на Възраждането като наследство, което включва описание на институционалните, но и на гражданските употреби от различни актьори.
- Систематизиране на различните мобилизиращи потенциали на наследството на Възраждането – към солидарност, към социална критика, но и към бламиране и отнемане на легитимността на различни елити и групи – политически, но и професионални.
- Създаване на архив на изследването, отворен за публичен достъп.
- Актуализиране на съдържанието на налични и разработване на нови курсове на бакалавърско и магистърско ниво;
- Интегриране на студенти и тяхното обучение на практика в провеждането на интердисциплинарно изследване;
- Привличане на млади учени в работата на ИЦСН;
- Интернационализиране на изследователската работа на центъра през участие в международни конференции;
- Повишаване на публикационната дейност на институцията;
- Възможност центърът да инициира мрежа за разширяване на изследването в сравнителна международна перспектива;
- Повишен капацитет на институцията да участва в публичния дебат, както и да формулира предложения за публични политики.

Членове на научния колектив

Организации/участници¹	Бележка²
Базова организация:	
СУ „Св. Климент Охридски“, ИЦСН, катедра Социология	
Ръководител на научния колектив	
Доц. дсн Милена Якимова	
Участници:	
Проф. дн Албена Хранова Проф. д-р Петя Кабакчиева Проф. д-р Димитър Вацов Доц. д-р Тодор Христов Гл. ас. д-р Мила Минева Гл. ас. д-р Галина Гончарова Ас. д-р Леа Вайсова Д-р Юлия Роне Д-р Мария Маринова Д-р Симеон Кюркчиев	МУ ДО/ПД ПД ДО/ПД
Партньорска организация:	
Участници:	
Партньорска организация:	
Участници:	

¹ Отбележете академичната длъжност, научната степен, име и фамилия на всеки участник като включите и участниците, които са работили по проекта не през целия период за изпълнение на проекта

² Отбележете дали участникът в колектива е млад учен (МУ), постдокторант (ПД), докторанти (ДО) или студенти (СТ), или учен от чужбина (УЧ).

Постигнати резултати от изпълнението на проекта и кратък анализ на тяхната приложимост (до 1 стр. в рамките на полето по-долу)

Този интердисциплинарен проект изхожда от емпиричното наблюдение, че наследството на Възраждането функционира като **език, който се употребява едновременно и в опитите на властта да се легитимира пред обществото, и от критиците на тази власт, които се стремят да я делегитимират**. Съответно в ситуации, които се преживяват като кризисни, честотността на възрожденските референции се усилва. Това емпирично наблюдение беше **верифицирано** най-напред в поредица от **вторични анализи** на други изследвания в областта. В резултат от този **вторичен анализ и проведените 5 експертни лекции** в работата на регулярния семинар бяха изработени **методологии за конструиране на медийни и визуални архиви и за анализи на архивни източници от пет типа** (исторически архивни материали, учебна книжнина, медиен и визуален и дискурсивен архив на социалните мрежи), **методология за провеждане на социологическо изследване с полуструктурирани интервюта**.

Спрямо артикулациите на иконични репрезентации на Възраждането (и на родното) бяха анализирани и петте типа архиви (вж. статии 1, 2, 4 и 5). Беше проведен анализ на **6 фокус групови дискусии** (статия 6) и бяха проведени **62 полуструктурирани интервюта**, както и един **анализ на отделен случай** (статия 11).

Данните потвърдиха, но и разшириха първоначалното наблюдение: **успяхме да създадем емпирични индикатори за различаването на проявите национално чувство от национализъм**.

Националното чувство е естествена, да кажем, потребност на човешките същества да са част от колективна идентичност. Национализмът е, както казва Бърлин, обидата на това чувство. Обидата ражда озлобление и се трансформира в перверзия на чувството за справедливост – в проециране на уязвеното колективно самочувствие върху малцинство или маргинална група и в език на омразата спрямо тази група. Накратко – бяха изработени **емпирични индикатори за различаването на включващ патриотизъм от изключващ национализъм**. Те могат да бъдат използвани при подготовката и оценката на учебна книжнина.

Беше установена **емпирична връзка между изключващите режими на репрезентация, в които влиза Възраждането като културно наследство, и чувството на интелектуалците за социална декласация**. Тази връзка може да се използва за прогнозиране на надигането на изключващи национализми.

Друго прецизиране на първоначалната хипотеза беше, че **възрожденските репрезентации на колективната идентичност са мобилизирани най-често при популистки надигания отдолу**. Те са и **репертоар на властта**, но според досегашните резултати от изследването – **когато властта е стабилна**. В критични периоди властовите елити **прибягват до репрезентации от и референции към средновековната българска държава**.

Тези (и още много резултати) станаха основа на 11 публикации, бяха представени на **две национални и една международна конференция** и са в основата на **актуализирането на учебното съдържание на три курса от бакалавърската програма по социология**. В теренната работа по социологическото изследване участваха **49 студенти**.